

EMA
ŠINDELÁŘOVÁ

Kde hnízdí orli

ARGO

EMA
ŠINDELÁŘOVÁ

Kde hnízdí orli

Ilustrace na obálce Dorota Branna.

Obálka, grafická úprava a sazba Tereza Králová.

Odpovědná redaktorka Veronika Chaloupková.

Jazyková redaktorka Hana Gelnarová.

Korektury Kamila Drahoňovská.

Technická redaktorka Saša Švolíková.

Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, jako svou 6 112. publikaci.

Vytiskla tiskárna Protisk.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-5010-0

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas.

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v přátelském internetovém knihkupectví

www.kosmas.cz

Úvod

Ležím na hladině vody, oči zavřené, paže roztažené a snažím se jen minimálně pohybovat nohama v kotnících, abych se nepotopila. V moři dokážu splývat na hladině bez pohnutí, ale ve sladké vodě u nás v nádrži je to těžší.

Miluju tenhle pocit beztlíže. Voda mě objímá, nade mnou obrovský prostor a kolem dokola klid, je slyšet jen šumění větru v korunách mandloní a ptačí zpěv. Ten náhle utichne. Instinktivně otevřu oči a na modré obloze uvidím siluetu velkého dravce. Tiše krouží nade mnou a je tak nízko, že rozeznávám typické řasení na koncích křídel a světlehnědou kresbu na jeho bříše. Orel!

Tajím dech a buší mi srdce. Ne strachem, vím, že hledá nějakou o dost menší kořist, ale cítím obrovský respekt. Před ním, orlem, a tím nekonečným prostorem nade mnou, jehož jsem jen maličká součástka.

Ale i jako taková sem patřím a mám obrovské možnosti.

Odjezd

„Doufám, že nemáš v plánu táhnout s sebou ty dva obří repráky?“ nevěřicně kroutím hlavou nad hromadou věcí navršených v obýváku, která už teď vypadá větší než kufr v našem yetim.

„Samozřejmě že jo, jinak bych to sem přeci nedával.“

„To se tam nikdy nemůže vejít!“

„Ále jo, jen se to musí chytře poskládat.“

„No to jsem zvědavá, jak chceš chytře poskládat dvacet pět kubických metrů věcí do škodovky. A to jsem si ještě ani nesbalila oblečení.“

„A kruci... to teprve nastane problém. Možná bude dobré řešení, když s sebou nebudeš brát všechny svoje boty? Jinak si musíme pronajmout nákladák.“

Vyprsknu smíchy. Obejmu Base a dám mu pusu.

„Lodičky s sebou neberu, neboj, v horách jsou naprosto nepoužitelné. Já už se na tu cestu fakt moc těším!“

Tak nakonec jsme to vážně udělali. Já, v Nizozemí žijící Češka Ema a můj Holanďan Bas jsme koupili nemovitost ve Španělsku. Ne úplně běžný dům, ale přímo finku, jak se ve Španělsku říká. *Una finca* je kus půdy s postaveným malým domkem. Často v něm není zavedená elektřina ani pitná voda. Původně většinou sloužil k ukládání nářadí potřebnému k obhospodařování půdy a také jako místo pro sklizenou úrodu. Naše finka v horské vesničce Válor je ale jiná. Je v ní elektřina a z kohoutků teče voda, dokonce disponuje i plynovým topením. Můžeme se hned nastěhovat.

Ne že by zde nebylo co na práci, naopak; je třeba vytvořit zahradu ze zanedbané půdy kolem domku, vybudovat si novou sociální síť, dokázat vyjít s polovičními příjmy než dosud a hlavně: naučit se

žít spolu. Protože vztah nás dvou je mnohem větší výzvou než přetvořit čtyři tisíce čtverečních metrů džungle v ráj na zemi.

V listopadu 2019 jsme vyrazili do jižního Španělska našim yetim z druhé ruky, abychom tam hledali nový společný domov. Průzkum jsme zahájili ve městě Guadix. To jsme objevili už v květnu toho roku, když jsme spolu absolvovali část poutní cesty Camino Mozárabe z Almerie do Granady. Město i jeho okolí se nám moc líbilo, a tak jsme si předsevzali, že se sem v listopadu vrátíme. Rezervovali jsme si na to celý měsíc.

Nejdříve jsme prozkoumali okolní vesničky, jimiž jsme v květnu procházeli. Poté jsme se na radu známých vydali přes hřeben pohorí Sierra Nevada na jeho jižní stranu, Las Alpujarras.

„To je rozdíl celého kabátu,“ říkali naši místní kamarádi a ti by to asi měli vědět, žijí tam už téměř třicet let. Středomořské klima je na jižní straně hor a vnitrozemské na té severní, říkali.

Prohlédli jsme si několik domů a nakonec jsme se rozhodli pro finku poblíž vesnice Válor. Nabízí spoustu místa a soukromí, ale také není úplně na samotě. Do vesnice je to asi čtvrt hodiny chůze, což je tak zrovna akorát. Mandloně kolem domku vypadaly hezky i v listopadu. Jaká to musí být teprve nádhera, když v únoru rozkvetou! Moře bílých a růžových květů. Tady se nám bude líbit.

Budeme si tu pěstovat rajčata a papriky; ekologicky, samozřejmě. Malý bazén poslouží k ochlazení v horkých letních dnech. Na prudkém svahu za domem dostane prostor skalka s popínavými sukulenty, vedle ní spousta keříků levandule, tymiánu a rozmarýnu. Také se tu určitě najde místo pro dřevěnou chatku, kde budu moci v klidu psát. Můžeme v ní také ubytovat hosty, až přijedou. Děti, vnoučata, kamarádi, všichni musí přijet!

Bas potřebuje místo na hraní na kytaru, až bude zase nastudovávat novou skladbu (kterou pak hraje dokola celé hodiny), aby

se z toho nikdo v jeho dosahu nezbláznil. Časem přijde rozhodně na řadu také taneční parket, protože se tu bude tančit tango, a to nejlépe venku na zahradě. Bez tanga, společných snů a nápadů bychom se asi už dávno rozešli. Nejlépe se nám daří, když máme před sebou nějaký projekt nebo plán. Čím je napínavější a akčnější, tím líp. My dva totiž tvoříme ten nejlepší tým pro realizaci všech prašných nápadů.

Na semaforu oranžová

V neděli 15. března 2020 nasedáme do yetiho a vyrazíme vstříc novému životu, přes všechny výstražné zprávy od kamarádů a známých o tom, že Španělsko zavírá hranice. Jak to, „zavírá hranice“? To se přece dneska už nedělá, říkáme si. Co to tedy znamená?

Na webových stránkách ministerstva zahraničních věcí jsme objevili jakýsi semafor. Cestovat do Francie a Španělska se nedoporučuje, na semaforu svítí oranžová. Z Číny se sem přenesl nějaký neznámý virus, říkají mu „*covid 19*“ a ten postupně terorizuje celou Evropu. A nejen ji. Američané již také podlehlí panice. Trump si pochvaluje svou novou zeď na hranici s Mexikem, ta určitě tenhle virus zastaví, myslí si. Česká vláda chce vyhlásit nouzový stav. Virus se šíří rychle, strach ještě rychleji.

Bas si chvílemi dělá starosti o své zdraví, jakmile ho rozbolí hlava a zaškrábe v krku, okamžitě hlásí, že má asi covid. Já jsem ho už před lety diagnostikovala jako hypochondra a neberu ho vážně. K jeho nelibosti, samozřejmě. Covidu se nebojím, i když jsem před několika týdny prodělala něco, co mělo podobné příznaky. Dokonce jsem s tím byla u lékaře, což se u mě stává jen velmi výjimečně. V té

době se ještě o covidu nevědělo, tak jsem to prostě vyležela. Léčení trvalo déle, než jsem očekávala, ale už jsem úplně v pořádku, takže to nemůže být zase tak zlé, říkám si.

Ve spěchu sbalíme a vyrazíme. Dřív, než se na semaforu rozsvítí červená, musíme být ve Španělsku. Na tuhle chvíli jsme se už dlouho těšili. Navíc už jsme pronajali náš dům v Rhedenu a v pondělí 16. března se sem nastěhuje manželský pár, který hledal domek ke koupi někde v okolí. Mají s námi uzavřenou nájemní smlouvu na tři měsíce.

V létě se vrátíme do Nizozemí, to totiž bude ve Španělsku nesnesitelné horko. Takový je náš plán. Epidemie žádného viru ani strachu nás nezastaví. Nastartujeme yetiho a vyrážíme směrem na Antverpy. Z reproduktorů v autě zní muzika z Basova mobilu, já tisknu mezi koleny termosku s kafem a hurá za svým snem!

Hudba je přerušena přicházejícím hovorem: Denis, Basův syn, prostřední ze třech Basových dětí z minulého vztahu.

„Co děláš, tati?“

„Jsmo na cestě,“ odpovídá Bas.

„Na cestě kam?“

„No do Španělska, na naši finku, to snad víš?“

„Ty ses úplně zbláznil, ne? To teď někam jedeš? Celej svět je na ruby a ty jedeš do Španělska?“

„Uklidni se, Denisi, nic se neděje. Každý rok je chřipková epidemie a to taky lidi umírají.“

„To je něco úplně jinýho, to nechápeš? Nekoukáš na televizi?“

„Ani ne, nekoukám. My na to nemáme čas. Máme důležitější věci na práci.“

„To se mi snad zdá! Kde žiješ? Pod kamenem? Lidi křečkovou v supermarketech a zavírají se doma. Ve Španělsku vyhlásili nouzový stav. Lidi se rvou na ulicích... teď je každý sám za sebe...“

„Prosím tě, uklidni se, klid!“ řve Bas směrem k telefonu. Pokaždé, když používá tahle slova, tak řve, pomyslí si. Zajímavé. Když chceš někoho uklidnit, tak na něj neřveš, ne? No nic, do Basova rozhovoru se synem se nebudu plést. Do rozhovorů Base a jeho dětí se vlastně nikdy nepletu. Můj názor je stejně nezajímá, já je nezajímám. Mluví s tátou vždycky takovým způsobem, jako bych ani neexistovala.

„O covidu jsem samozřejmě slyšel,“ pokračuje Bas již klidnějším tónem. „My si myslíme, že to přehání. Koukali jsme na internet, Francie a Španělsko mají oranžovou, to je v pohodě.“

„Ježiši, v pohodě, v pohodě? Snad víš, jak funguje semafor, ne? Každou chvíli už tam naskočí červená!“

„No právě, proto jsme odjeli radši o den dřív, abysme to stihli...“

„Já se z něj poseru... aby to prej stih... otče, ty seš úplnej magor, ta panika není jen tak pro nic za nic, co budeš dělat ve Španělsku, jestli se tam vůbec dostaneš? Vždyť tam nikoho nemáš!“

Mě, třeba? myslím si.

„Teď je fakt každej jenom za sebe a svoji rodinu. Kde seš radši? Ve Španělsku, kde nikoho neznáš, nebo tady se svojí rodinou?“

„A kde bych podle tebe měl být, Denisi? U tebe v Amsterdamu?“

„Samozřejmě! Se mnou, s Flórou, Mickem a s mámou...“

No jasně, zase to jejich kosí hnízdo. Na mě nikdo nepomyslel, já bych měla sedět sama doma nebo co, myslím si, ale nahlas neříkám nic. Rozumné. To se mi daří stále lépe. Kdyby se mi takhle pořád dařilo zdržet se všech uštěpačných poznámek o tom, co si myslí nebo dělají Basovy děti. To by teprve bylo velmi dospělé a moudré.

„No, Denisi, jestli má každý sedět doma, tak potom je jedno, kde. A abych řekl pravdu, tak radši budu zavřený v našem domku ve Španělsku než v Holandsku. Mám tam toho až po krk. Já chci pracovat venku na zahradě, v klidu. Nemá žádnou cenu mi to všechno

ted' říkat, když už jsme stejně na cestě. A kromě toho nejsem sám, jedu s Emou a navíc tam taky máme kamarády.“

„Kamarády, kamarády, jaký tam můžeš mít kamarády, otče? Každý dělá, že je kamarád, když si myslí, že máš peníze!“

„Já teda nemám vůbec pocit, že je tam někdo zvědavý na moje peníze, jak jsi na to přišel? A ano, Ema má ve Španělsku kamarády!“

„Ona? Kamarády ve Španělsku? Jak to?“

„Jo, Denisi, takto. Já si cením toho, že si děláš starosti o svého starouše, ale buď v klidu. Ted' musím skončit. Když telefonuju, nevidím navigaci.“

„Ježíš, táto, to se přece nechá nastavit na –“

A je pryč.

„Na Bordeaux, směr na Bordeaux, ted'!“ křičím a mávám pravou rukou.

„Na Bělehrád!“ odpovídá Bas s úsměvem od ucha k uchu. (Švejk patří mezi jeho nejoblíbenější Čechy.) „Jo, dík. To je ale nervák, ten Denis, co?“

„No, to jo.“ Zůstanu jen u této poznámky.

„Tvoje děti takhle nevyvádějí, že ne?“

„Ne, třeba jsou rády, že na nějaký čas zmizím,“ dělám si legraci. Ve skutečnosti je to naopak, ale mé tři děti mi nic nerozmlouvají (vědí, že to nemá cenu) ani nepanikaří kvůli covidu.

„Myslíš, že jsme měli opravdu zůstat doma?“

„Basi, vždyt' jsme se o tom bavili. Probírali jsme všechny možnosti. A rozhodli jsme se jet, takže ty jiné možnosti už nejsou zajímavé, ne?“

„Máš pravdu.“

„Já si vždycky říkám: co je to nejhorší, co se může stát? Že nás nepustí přes další hranice, no. Tak pojedeme zpátky. Už jsme ve Francii, paráda.“

„Jasně. Taky si můžeme někde objednat hotel a počkat, až se to přežene.“

„Přesně tak. Vidiš? Vždycky je nějaké řešení.“

„A co když budeme nemocní?“ Bas se najednou tváří ustaraně.

„Tak se budeme muset zase uzdravit. Jestli to bude v Rhedenu nebo Váloru je úplně jedno. Mám s sebou krabici homeopatik a taky jsou tam snad doktoři a nemocnice, kdyby to nezabíralo.“

„Jo jo, máme s sebou homeopatku, to je bezva!“ Bas je zase veselý jako děcko. Stav jeho nálad se rychle střídá.

„Večer se zase podíváme na semafor, co ukazuje,“ pravím. „Pojeďme tak do osmi a pak si najdeme hotel, co?“

„Perfektní. Já natankuju a pak budeš řídit zase ty, jo?“

Proti proudu

První noc ve Francii strávíme poblíž Bordeaux. Hotely jsou ještě otevřené, ale restaurace už ne. Jediná možnost je McDrive. Objednáme si dva vege burgery a colu.

Další den pokračujeme v cestě, směrem na San Sebastian. S trochou štěstí můžeme být kolem poledne za hranicemi. Hustě a vytrvale prší, stěrače jedou na nejvyšší rychlost. Venku je mokro, pošmournó a prázdno.

Na protější straně dálnice je daleko větší provoz. Kolony osobá-ků, kamionů a karavanů se s námi míjejí v opačném směru. Náš yeti je jedním z mála vozidel směřujících na jih.

„Vypadáme jako blázni,“ poznamená Bas, „všichni se vrací domů!“

„Vždyt' my taky. Koupili jsme domek ve Španělsku a tam je teď náš domov.“

„No jasně, dobrý nápad! Kdyby nás zastavili na hranicích, můžeme to tak vysvětlit.“

„Vždyť je to pravda, ne? Záleží na tom, z jakého pohledu se na to díváš. Nemusíme vůbec lhát, Basi, jedeme přece domů. Navíc je náš dům v Nizozemí už obsazený, nikam jinam nemůžeme.“

Bas zmlkne, asi už přemýšlí, jak se to všechno řekne španělsky. Zkusím ho předstihnout:

„Vamos a casa. Hemos comprado una finca en las Alpujarras y ahora vamos allí. Nuestra casa en Holanda ya está... jak se řekne obsazený? Jako že je v domě v Nizozemí už bydlí někdo jiný, jak se to řekne?“

„Ocupada. Nuestra casa ya está ocupada.“

„Jo, no jo! Obsazeno, ocupado, ocupada, jasně, dík. Ale kdyby nás zastavili, tak budeš mluvit ty, Basi, ty mluvíš plynule španělsky.“

„To ano, ty mě ale brzo dohoníš. Za nějaký čas se rozpovídáš a budeš mluvit stejně dobře jako já, ne-li lépe. Takže moje přítelkyně mluví téměř šesti jazyky a já jen pěti.“

„Ale zato líp. Já všechno ovládám jen tak napůl. A ty mluvíš jinými jazyky. Spolu můžeme klidně procestovat celý svět a skoro všude se dorozumíme. I když třeba do Ruska bych přece jen jela nerada a mluvit rusky by se mi už vůbec nezamlouvalo.“

„No to je mi po sedmi letech s tebou úplně jasné.“

„Je bulharština podobná víc ruštině, nebo češtině?“ ptá se po chvíli Bas.

„Jak jsi na to přišel? To jako když se nám nepovede přejet hranice do Španělska, tak pojedeme do Bulharska?“

„Haha, to bysme klidně mohli. Rozuměla bys jim?“

„Nevím. Byla jsem tam jen jednou a už si to nepamatuju. Jen vím určitě, že píšou cyrilikou.“

„To umíš číst, ne?“

„To jo. Můžu číst a psát, akorát nevím dobře, co čtu.“

„Tak to mám s řečtinou. Zním všechna písmena, ale co tam stojí, to nevím.“

„Ale trochu řecky mluvíš, ne?“

„Trošku. Zbytky znalostí starořečtiny z gymplu trochu pomáhají.“

„Hm, to já řečtinu neměla. Zním ta písmena jen z fyziky, ale ne všechna.“

„Vždyť jsi studovala na gymnáziu?“

„To jo, ale latinu ani řečtinu jsme neměli, komunisti si mysleli, že je to zbytečné, lepší bylo učit se rusky.“

„A co angličtina?“

„Mohli jsme si vybrat mezi němčinou a angličtinou. Já jsem se dlouze rozhodovala a nakonec si vybrala němčinu, protože na angličtinu jsem už pár let docházela k madam Kraus. Už jsem ti o tom vyprávěla?“

„Asi stokrát. Náruživá kuřačka, u které se celá rodina Šindelářů učila anglicky. Ještě žije?“

„Ne, už dávno ne. Ani nevím, na co umřela.“

„No to je snadná hádanka!“ směje se Bas.

„Já jsem tak ráda, že už nekouříš, fakt jsem si oddychla.“

„Zase klidně můžu začít, když budu chtít. Přestat kouřit mě žádnou námahu nestálo. Nikdy jsem nebyl opravdový kuřák,“ vytahuje se Bas.

Na to nereaguju. Je to s ním těžké. Když jsem mu říkala, jak mi vadí, že kouří, vznikaly z toho hádky. Teď, když ho chválím za to, že přestal, tak to také není dobře.

„Já mám takovou chuť na kafe, co ty?“ zeptám se ho radši.

„Všechno je přece zavřené, to vidíš. Můžeme zastavit na příštím odpočívadle, stejně musím natankovat, podíváme se, jestli tam je automat na kafe.“

Bohužel, nic nefunguje, jak by mělo. Pumpa je otevřená, můžeš natankovat a pak zaplatit kartou. Automat na placení ti podstrčí slečna s gumovými rukavicemi škvírou v okénku. Kafe se do ní ale nevejde. Záchody jsou naštěstí přístupné.

„Máš smůlu, žádné kafe nebude,“ pronese flegmaticky Bas a vra-
cí se k autu.

„Co ty, ty nemáš chuť na kafe?“

„Já ho k životu nepotřebuju.“

„No to já taky ne, jenom na něj mám prostě chuť.“ Zase typický on! Ne, on není na ničem závislý, on může jen tak přestat kouřit, kafe taky nepotřebuje... hrdina, no to mě poser! Nadávám jen v myšlenkách, jde mi to čím dál líp. Nereaguju ihned na všechno nahlas, je to tak mnohem rozumnější.

Bez problémů projedeme hranicemi.

„Jsme tu! Hej, zlato, jsme ve Španělsku!“ jása Bas. „A teď směr Válor!“

„Hurá!“

Po nějaké době si všimneme výstražných světelných cedulí na silnici.

„Co to tam stojí? Něco jako prohibido, zákaz, ale co je vlastně zakázané?“ ptám se Base.

„Podívej se dobře na tu příští, já trochu zpomalím.“

„Prohibido hacer viajes non permitidos,“ čtu. „Zákaz nepovolených cest, nebo co?“

„To přece dávno víme, ne? Myslíš, že nás teď ještě seberou? Jedeme přece domů!“ šklebí se Bas. „Pust' nějakou veselou hudbu, chica, jedeme do našeho nového domečku.“

Půldruhého metru

Celá země se nachází v krizovém stavu. Na semaforu se rychle změnila oranžová na červenou a hranice jsou zavřené. V Nizozemí platí také spousta omezení, ale méně přísných, označují je tam jako „inteligentní lockdown“. Lidé mohou sami rozhodovat o tom, jestli budou nosit roušky, nebo ne, zda půjdou na návštěvu ke známým nebo příbuzným či na nákup. Zato ve Španělsku platí „tvrdý lockdown“. Obchody i restaurace jsou zavřené, jenom supermarkety s potravinami ne. Koncerty, divadla, jakož i jiné společenské a kulturní akce jsou zrušené nebo odložené. To, co si ještě před měsícem nikdo nedokázal ani představit, se stalo realitou. Světový stav paniky rozdělil lidi na dva tábory: optimisty a pesimisty. Na sociálních sítích se rozpoutaly ohnivé diskuse, najednou se objevila spousta „expertů“ na virologii a imunitu. Každý z nich má svůj názor na současnou situaci, a dokonce i její řešení. Což o to, ale vnucuje ho všem ostatním. Lidé vymysleli spousta teorií o spojitosti právě vypuštěné 5G s covidem 19. Proti coroně, neboli covidu, žádné léky ani vakcíny nejsou, alespoň zatím. Pesimisté trnou strachy.

Já předpovídám, že se za několik měsíců objeví vakcína a celá pandemie rychle skončí, stejně jako tomu bylo před několika lety s mexickou chřipkou. Bas a já se řadíme mezi optimisty, ale občas zapochybujeme. Ve zprávách se hovoří jen o rychlém šíření viru, rostoucím počtu nemocných a úmrtích. Nemocnice nemají dostatek lůžek ani přístrojů na dýchání. V Nizozemí lidé křečují toaletní papír. Okamžitě se o tom na sociálních sítích objeví vtipy. Na instagramu a facebooku visí fotografie s alternativami: háčkovaný toaletní papír, který se nechá vyprat, nebo hromada eurobankovek, které stejně nemáš kde utratit. Naštěstí lidé neztratili smysl pro humor.

Kamarád François napsal na WhatsApp: *Ve španělských obchodech jsou základní potraviny vyprodané. Na ulicích rozhání policie skupinky lidí. Půldruhého metru je nové pravidlo. Jsem z toho trochu nesvá. Když i François panikaří, tak to rozhodně nevěstí nic dobrého. François, můj dlouholetý dopisovací přítel, můj starší a moudřejší „brácha“.*

Další zastávku uděláme poblíž Madridu, v malém městečku hned vedle dálnice. Booking.com pořád ještě funguje.

V recepci místního hotelu se ptáme, jestli je někde blízko otevřený obchod s potravinami. Samozřejmě, odpovídá hoteliérka přes hygienickou roušku, druhá ulice doleva. A opravdu, samoobsluha je tam otevřená. Zařadíme se do zvláštní fronty přede dveřmi. Lidé v ní stojí v odstupů alespoň půldruhého metru, takže řada zabírá polovinu délky ulice. Většina z lidí má na ústech roušku. Pro Španěly je půldruhého metru obrovská, nepřirozená bariéra, a tak jsou nuceni mluvit ještě hlasitěji než obvykle. Každý ale poslušně čeká a dokonce to vypadá, jako by se to lidem líbilo, takhle pospolu tam stát. Žádná panika, žádná tlačence.

Já s Basem si oddychneme, už jsme si přece jenom začali dělat starosti, jak si obstaráme potraviny na příští týden. Možná budeme muset hledat potravu v přírodě, říkali jsme si. To nebude ve Španělsku až tak velký problém, všude rostou pomeranče a citrony, možná bych našla i nějaké houby. Mohli bychom také zkusit jedlé rostliny. Ale nějaké luštěniny z obchodu by bodly. Naštěstí můžeme vstoupit dovnitř spolu, poté co dva lidé z obchodu odešli. Přátelsky se tvářící pán v uniformě řídí přísun a odsun zákazníků u dveří samoobsluhy. S úsměvem na rtech před sebou tlačím nákupní košík:

„Mají tu všechno! Toaletní papír, čerstvou zeleninu a ovoce...“

„Jo, žádné prázdné regály, je tu všechno, co potřebujeme. No ale co koupíme? Auto je plné až po střechu, nemůžeme nakoupit zásoby na celé týdny.“

„To taky není třeba, Basi, když jsou obchody otevřené, tak se nic neděje.”

„Jestli zůstanou otevřené.”

„Nemůžou přece všechno zavřít, lidi musí jíst. A když každý koupí jen to, co potřebuje a nezačne křečkovat, tak nebudou prázdné regály.”

„To je právě to,” odvětí Bas, „kdyby se každý choval rozumně, bral ohled na druhé, tak žádná taková situace nenastane. Ale lidi jsou jako stádo ovcí, jakmile začne jeden nakládat do vozíku balíky toaletního papíru, tak to budou dělat všichni přítomní po něm. Můžeme to otestovat.”

„Ne, prosím tě, neblbni, já ti věřím. Máš pravdu, většina lidí se takhle chová, ano. Měli bychom si ale pospíšet a ne se tu zabývat teoriemi o lidském chování, venku stojí další lidé a čekají, až si budou moci nakoupit. Co budeme večer jíst? Nemůžeme si nic uvařit ani ohřát. Dokonce si nemůžeme uvařit ani kafe, neviděla jsem na pokoji kávovar ani varnou konvici, ty ano?”

„Emo, dej s tím kafem už pokoj! Kafe prostě není a basta. Až do-razíme na finku, budeš mít kafe, kolik budeš chtít.”

„To ti připomenu,” řeknu a zastavím se u police s luštěninami.

„Hele, fazole v rajské omáčce.” Bas mi triumfálně ukazuje plechovku fazolí, jakoby to byl pohár za vítězství v Grand Prix. „Dnes neumřeme hladý! Teď ještě najít aspoň kousek chleba a máme dobrou večeři.”

„A taky vínečko kdyby bylo...”

„Jasně. To bychom měli vyhráno. Doufám, žes s sebou vzala vývrtku?”

„Prosím tě, bez vývrtky vůbec nevycházím ze dveří.”

„To je moje holka!”